

2019. évi LVI. törvény

az állattenyésztés szabályozásához szükséges törvényi szintű rendelkezésekről¹

Hatályos: 2024. 05. 17. –

1. § (1) Az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott állatfajták mint állatgenetikai erőforrások – különös tekintettel a védett őshonos mezőgazdasági állatfajtákra (a továbbiakban: őshonos állatfajta) és a veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajtákra (a továbbiakban: veszélyeztetett állatfajta) – megőrzése és fenntartása állami feladat.

(2) Mezőgazdasági célból géntechnológiával módosított állatfajtát előállítani tilos.

(3) Állatot klónozni – ha törvény eltérően nem rendelkezik – tilos.

(4) Tenyésztőszervezetben annak jóváhagyott tenyésztési programja szerinti tevékenységet végző költségvetési szerv tagsági viszonyt vagy részesedést szerezhet.

2. § (1) A tenyésztőszervezet elismerésére és a tenyésztési program jóváhagyására irányuló eljárásban az ügyintézési határidő 150 nap.

(2) A tenyésztési program módosítására irányuló eljárásban az ügyintézési határidő 90 nap.

(3)²

3. § Az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott törzskönyv, tenyésztési főkönyv, valamint az abban szereplő adat alapján kiállított származási igazolás közokirat.

4. § A tenyésztési hatóság az e törvény végrehajtására kiadott rendelet szerint nyilvántartást vezet, amely az abban meghatározottak mellett tartalmazza természetes személy esetén a tenyészállat tenyésztőjének, tartójának és tulajdonosának nevét, születési nevét, születési helyét, születési idejét, anyja nevét, állampolgárságát, lakhelyét, telephelyét, elérhetőségét (telefonszám, e-mail cím, levelezési cím), valamint a számlázási nevet és a számlázási címet.

5. § (1) Őshonos és veszélyeztetett állatfajták tenyésztéseinek, részállományának felszámolása – amennyiben az nem járványügyi intézkedés miatt válna szükségessé – a tenyésztőszervezet által a tenyésztési hatóság részére történő bejelentéssel végezhető.

(2) Az őshonos és a veszélyeztetett állatfajták esetében a tenyésztési hatóság megtiltja az (1) bekezdés szerinti felszámolással érintett egyedek vágóállatként történő értékesítését, ha a felszámolandó tenyészet vagy részállomány

a) kiemelt genetikai értéket képvisel; vagy

b) kis létszámú vonal vagy család részét képviseli, és a bejelentésben foglalt fajta felszámolással érintett egyedeinek vágóállatként történő értékesítése az adott fajta genetikai állományának biztonságos, hosszú távú fenntartását veszélyeztetheti.

(3) Az őshonos vagy a veszélyeztetett állatfajta genetikai állományának biztonságos, beltenyésztettség nélküli, hosszú távú megőrzésének biztosítását közvetlenül vagy közvetetten fenyegető veszély vagy katasztrófa helyzet esetében a tenyésztési hatóság

a) az állatfajta egyedeinek és szaporítóanyagának, valamint a tenyész- és keltetőtojások kereskedelmét – az intézkedéssel érintett személy igazolt és neki fel nem róhatóan keletkezett kárának megtérítése mellett – a fenyegetettség megszűnéséig korlátozhatja, illetve megtilthatja;

b) az állatot, a tenyész- és keltetőtojást, az állati szaporítóanyagot, genetikai mintát lefoglalhatja vagy zár alá veheti, valamint az eredeti tárolási helyéről elszállíthatja vagy elszállíttathatja;

c) a tenyésztőszervezet törzskönyvi nyilvántartásait lefoglalhatja vagy zár alá veheti;

d) kezdeményezi az agrárpolitikáért felelős miniszternél (a továbbiakban: miniszter) az állatok más tenyésztőnél történő átmeneti elhelyezését vagy az állat, a tenyész- és keltetőtojás, az állati szaporítóanyag és a genetikai minta állam javára történő megvásárlását;

e) kezdeményezi a miniszternél állategészségügyi intézkedés esetén az őshonos és a veszélyeztetett fajtákban bekövetkező visszafordíthatatlan károsodás megelőzését.

5/A. §³ A miniszter közleményben közzéteszi a fajtarekonstrukció alatt álló vagy fajtarekonstrukcióra irányuló kutatási programban részt vevő mezőgazdasági állatfajtákat.

6. § (1)⁴ Az eljáró tenyésztési hatóság az e törvényben és az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott rendelkezés, illetve hatósági határozatban foglaltak megsértése esetén a szabályszegővel szemben bírságot, továbbá tevékenységtől való eltiltást állapíthat meg, amelyeken túlmenően e törvényben meghatározott intézkedést alkalmazhat.

(1a)⁵ A tenyésztésvezetői tevékenység gyakorlásától való eltiltás időtartama legfeljebb a döntés véglegessé válásától számított három év.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának nincs helye, ha a cselekménynek az eljáró tenyésztési hatóság tudomására jutásától számított egy év, illetve a cselekmény elkövetésétől számított három év eltelt. A határidő számításakor a jogorvoslati eljárás időtartamát nem kell figyelembe venni.

7. § Az eljáró tenyésztési hatóság az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint a következő intézkedéseket hozhatja:

- a) a jogsértést megállapító végleges határozat nyilvános közzétételének elrendelése legfeljebb 180 nap időtartamra;
- b) a tenyésztési program jóváhagyásának felfüggesztése vagy visszavonása;
- c) a tenyésztőszervezet működésének felfüggesztése és legfeljebb 180 napos határidő tűzésével a szabályszerű működés helyreállítására való kötelezés;
- d) adott fajta vonatkozásában a tenyésztőszervezeti elismerés visszavonása;
- e) az állati szaporítóanyag, a tenyész- és keltetőtojás megsemmisítésének előírása, az állatnak az állattartó költségére történő ivartalanításának elrendelése, a szaporítóanyag termékenyítésre történő használatának, a hímivarú állat fedeztetésre történő használatának megtiltása;
- f) az állat törzskönyvből, illetve tenyésztési nyilvántartásból történő kizárásának elrendelése;
- g) az állat tenyésztésben történő használatának megtiltása;
- h) a tenyésztési adat visszamenőleges hatállyal történő törlésének elrendelése;
- i)⁶ a jogsértő állapot megszüntetésének elrendelése;
- j)⁷ engedély visszavonása.

8. § (1) Állattenyésztési bírságot kell kiszabni azzal szemben, aki

- a) az adott állatfajta vonatkozásában jóváhagyott tenyésztési programban előírt szabályokat megszegi;
- b) az adott állatfajta vonatkozóan tenyésztőszervezeti elismerés nélkül törzskönyvezést végez, tenyészállatot minősít, nyilvános tenyészállat-bírálatot végez, egyéb tenyésztési szolgáltatást nyújt vagy származási igazolást állít ki;
- c) bejelentésköteles tevékenységgel kapcsolatos bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget;
- d) engedély nélkül végzi az engedélyköteles tevékenységet;
- e) a tenyészállat, a tenyész- és keltetőtojás vagy az állati szaporítóanyag forgalmazása, értékesítése, kiszállítása során annak eredetére, származására, kezelésére, értékesítésére, felhasználására vonatkozó adatokat meghamisítja, a nyilvántartásokat nem vagy nem megfelelően vezeti;
- f) az apaállat-használatra, a tenyésztojás- vagy a szaporítóanyag-előállításra, valamint a mesterséges termékenyítésre vonatkozó szabályokat megszegi;
- g) adatszolgáltatási kötelezettségét nem teljesíti vagy a valóságnak meg nem felelő adatot szolgáltat, illetve az ellenőrzést egyéb módon akadályozza;
- h) tenyészállatot, tenyész- és keltetőtojást vagy szaporítóanyagot jogosulatlanul forgalmaz;
- i) a tenyésztési bizonylatot, igazolást vagy nyilvántartást meghamisítja;
- j) az őshonos és a veszélyeztetett állatfajta tenyészetét, részállományát a tenyésztési hatóság tilalma ellenére felszámolja.

(2) A bírság tételes mértékét és kiszabásának részletes szabályait az e törvény végrehajtására kiadott rendelet állapítja meg.

(3) Ha a jogi személyre vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre kiszabott bírságot a kötelezett nem fizeti meg és azt tőle nem lehet behajtani, a bírság megfizetésére a jogsértés elkövetése idején helytállni köteles tagot, vezető tisztségviselőt, illetve azt a természetes személyt kell kötelezni, aki a jogi személy vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kötelezettségeiért a törvény alapján felel.

9. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben

- a) jelölje ki a tenyésztési hatóságot;
- b) határozza meg az állattenyésztési bírság tételes mértékét, kiszabásának rendjét;
- c) állapítsa meg a tenyésztőszervezeti elismerés feltételeit és a tenyésztési program jóváhagyásának feltételeit;
- d) állapítsa meg a tenyészállatok teljesítményvizsgálatának és tenyészértékbecslésének részletes szabályait;
- e) állapítsa meg a törzskönyv vezetésének és a származási igazolás kiállításának szabályait, valamint a törzskönyv és a tenyésztési főkönyv adattartalmát;
- f) állapítsa meg a mesterséges termékenyítő állomásra, embrió átültető állomásra, baromfi- és halkeltető állomásra, valamint a méhanya nevelő telepre (a továbbiakban együtt: művi szaporító létesítmény) és a spermatáróló központokra vonatkozó szabályokat;
- g) állapítsa meg az őshonos és a veszélyeztetett állatfajták, valamint a magyar ebfajták genetikai fenntartásának rendjét;
- h) állapítsa meg a tenyészállat és a szaporítóanyag behozatalának és kivitelének feltételeit;
- i) állapítsa meg az állattartók, a tenyészetek és a tartási helyek nyilvántartásának – személyes adatot nem tartalmazó – tartalmát;
- j) állapítsa meg az állatok egyedeinek jelölésére, valamint az egységes nyilvántartási és azonosítási rendszerre vonatkozó szabályokat.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben

- a) állapítsa meg az őshonos és a veszélyeztetett állatfajták, valamint a magyar ebfajták körét és genetikai fenntartásuk részletes szabályait;⁸
- b) állapítsa meg a tenyésztőszervezeti elismerés feltételeinek és a tenyésztési program jóváhagyása feltételeinek részletes szabályait;⁹
- c) állapítsa meg a törzskönyv vezetésének és a származási igazolás kiállításának részletes szabályait;¹⁰
- d) állapítsa meg a művi szaporító létesítményekre és a spermatáróló központokra vonatkozó részletes szabályokat;¹¹
- e) állapítsa meg a tenyészállat és a szaporítóanyag behozatalának és kivitelének, valamint forgalmazásának részletes szabályait.¹²

10. § (1) Ez a törvény 2019. augusztus 1-jén lép hatályba.

(2)¹³

11. § (1) Ez a törvény a fajtatiszta tenyészállatok, hibrid tenyészsértések és szaporítóanyagaik Unión belüli tenyésztésének, kereskedelmének és az Unióba történő beléptetésének tenyésztéstechnikai és származástani feltételeiről, a [652/2014/EU rendelet](#), a [89/608/EGK](#) és a [90/425/EGK tanácsi rendelet](#) módosításáról, valamint az állattenyésztés tárgyában hozott egyes jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. június 8-i (EU) 2016/1012 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

(2) Ez a törvény a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i [2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek](#) való megfelelést szolgálja.

¹A törvényt az Országgyűlés a 2019. június 18-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2019. június 27.

²A 2. § (3) bekezdését a [2020: XXX. törvény 49. §-a](#) hatályon kívül helyezte. Alkalmazására lásd e módosító törvény 56. §-át.

³Az 5/A. §-t a [2024. évi XIX. törvény 87. §-a](#) iktatta be.

⁴A 6. § (1) bekezdése a [2020: CLXVIII. törvény 169. § \(1\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.

⁵A 6. § (1a) bekezdését a [2020: CLXVIII. törvény 169. § \(1\) bekezdése](#) iktatta be.

⁶A 7. § i) pontja a [2020: CLXVIII. törvény 169. § \(2\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.

⁷A 7. § j) pontját a [2020: CLXVIII. törvény 169. § \(2\) bekezdése](#) iktatta be.

⁸Lásd a [45/2019. \(IX. 25.\) AM rendeletet](#).

⁹Lásd a [45/2019. \(IX. 25.\) AM rendeletet](#).

¹⁰Lásd a [45/2019. \(IX. 25.\) AM rendeletet](#).

¹¹Lásd a [45/2019. \(IX. 25.\) AM rendeletet](#).

¹²Lásd a [45/2019. \(IX. 25.\) AM rendeletet](#).

¹³A 10. § (2) bekezdése a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.